

НЕРИНГА И НАГЛИС ЛИТОВСКА НАРОДНА ПРИКАЗКА

Превод от руски: Надя Трендафилова, —

chitanka.info

На брега на Балтийско море, до самото устие на Неман, живеел един рибар с жена си. Дълги години живели те, но си нямали деца. Най-сетне им се родила дъщеря; лежи в люлката бяла, румена, здравичка. Мила била тя и веселичка като слънчицето, което сутрин играе по балтийските вълни.

Родителите нарекли дъщеря си Неринга.

Много ли, малко ли време минало, израсна Неринга по-висока от най-високата борика. Очите ѝ били като синевата на лятното небе, а кехлибарените ѝ коси — трийсет лакти дълги и вълнести като Неман във ветровито време. И сърцето на Неринга било добро: затъне ли човек в пясъците (а крайморските пясъци били ронливи и подвижни), като на шега ще го изтегли Неринга заедно с коня и колата. Или се разбушува буря в морето, подхване някой кораб и го тласка към брега, още малко и ще го метне върху скалите, а Неринга, като че ли нищо не се е случило, ще нагази в морето, ще го хване за котвеното въже и ще изтегли кораба на брега.

Затова и моряците не се страхували от бурите, които някога ставали в устието на Неман: знаели те, че Неринга е наблизо. Затова пък те ѝ носели подаръци — и коприни, и маргарит, и парчета сукно, и златни пояси ковани, и пръстени, и гривни. А славата за нейната добрина разнесли из целия свят.

Когато бурята в открито море запокитва към брега рибарските лодки, когато ги преобръща заедно с рибарите и улова, кой идва на помощ на рибарите? — Неринга. Ще улови тя в престилката си рибарите от водата, ще изцеди мрежите, ще излее водата от лодките и ще изнесе рибарите на брега да се сушат.

В тихо време заедно с рибарите тръгвала на риболов и Неринга. Рибарите плават в лодките, а Неринга крачи напред, само огромни вълни се гонят от двете ѝ страни. На плещите ѝ — прът от три бора. Ще хвърлят рибарите мрежи, а Неринга подгонва с този прът рибата към тях...

Само че рядко се случвало тихо време в устието на Неман. Бурята надигал царят на морето и на ветровете — деветоглавият змей. Така разправяли някога за него: като се разбушува, като се разиграе — обича той кораби да потапя и хора да погубва. Но и това му било малко — пращал той високи вълни на брега. Те заливали полята и нивята, отвличали рибарските хижи заедно с хората, добитъка и покъщнината.

Веднъж Неринга се къпела в устието на Неман, плискала се по вълните, гледала наоколо и намислила нещо.

Решила Неринга да насипе дига напреко на устието на Неман, да го огради от Балтика. Тогава вече деветоглавият няма да може да се добере до хорските къщи, до поляните и нивята, не ще потапя вече рибарските лодки.

Повикала Неринга рибарите и им казала:

— Трябва да се оградим от Балтика с дига. Ще имаме тогава тих залив за риболов; и полята, и нивята, и домовете ни ще бъдат цели. Няма да се страхуваме от деветоглавия!

Зарадвали се младите рибари и завикали:

— Хубаво, Неринга, да насипем дига!

Завикали те така, защото млада сила бликала от тях.

А старците дълго мислили, мъдрували и се съветвали, но накрая също се съгласили:

— Хубаво, Неринга, да насипем дига!

Тяхната мъдрост и опитът им подсказали тия думи.

Много хора се събрали да помагат на Неринга: кой яздел, кой пешком вървял, кой с лодка плавал, всичките с брадви, с лопати, с кирки и въжета. Изравнявали хората цели планини, търкаляли камъни от сто версти наоколо. А Неринга хвърляла тези камъни на морското дъно и ги засипвала отгоре с пясък. Пясъка тя носела в престилката си — цяла дюна се побирала в нейната престилка. Ще я донесе, ще запрати дюната във водата и само далече-далече ще се издигнат вълни, високи колкото къща.

Дочул деветоглавият за хитрината на Неринга. Разярил се, изпратил на хората ветрове, развълнувал морските дълбини.

Дванайсет дни и нощи бушувала бурята. Дванайсет дни и нощи се трудили хората. И човешката воля преодоляла всичко. Опънали хората дълга-дълга ивица напреко на устието на Неман, оградили го от царството на деветоглавия змей.

Върнала се Неринга в къщи и проспала три дни и три нощи. А като се събудила, гледа — заливът спокоен, не се поклаща.

Разбрал деветоглавият, че не ще може да подрине насипа, здраво го направили хората. Но той не се усмирил — отишъл в Балтика да бушува: кораби да потапя, хора да погубва. Разгневила се тогава Неринга и казала:

— Трябва да се убие деветоглавият!

Вестта за Неринга се разнесла по цялата страна. Започнали да пристигат при нея храбри младежи, царски синове, князе и деца на прости хора. Искали и ръката, но все един и същ отговор получавали:

— Ще стана жена на този, който убие деветоглавия змей!

Но как да го убият, как да подмамят деветоглавия да излезе от своето царство? Ако някой знаеше името му, би го повикал и той може би щеше да изплува на брега.

Много смели младежи си отишли. Имало наистина и такива, които тръгнали да търсят змея, но не се върнали вече.

Натъжила се Неринга: нима никой не ще победи деветоглавия, нима няма да се намери такъв храбрец? Пък и взела да тъгува по младежа, който би ѝ станал скъп на сърцето. Отивала понякога на морския бряг, сядала, подпирала глава на ръце и натъжена прекарвала там дълги часове. Често нощта я заварвала така.

Седяла веднъж Неринга на една дюна, опряла нозе о брега. Тихите вълни лижели белите ѝ нозе, а вятърът рошел косите ѝ. И видяла Неринга — сякаш облаче плава по вълните... Доплавало облачето по-наблизо. Гледа Неринга — то било корабно платно. Скоро и корабът се показал. И какъв кораб бил той! Мачтата му била от стълбове от най-високите борове, кърмата му позлатена, носът му пурпурен, а платната от бяла коприна. Спрял корабът далече в морето, врязъл се в пясъчното дъно.

Гледа Неринга — от кораба слязъл плещест юнак, напет, як, на дъб подобен.

А той бил ловецът Наглис от Жемайтия. Набраздил Наглис жемайтийската земя с реки и езера, издигнал планини и хълмове, а горите по тях сами порасли. Върви Наглис, а под краката му земята се проваля, в обувките му се набира вода и пясък с камъни. Където великанът се спре и изтърси пръста, там израства планина или хълм; където излее водата от обувките си, там току виж се разлее езеро или река.

Прославил се Наглис и с други подвизи. Да убие мечка за него било дреболия, а глиган да убие дори не го смятал за лов. Рисовете и рогачите, треперейки от страх, се криели от погледа му: с дългата си ръка той ги хващал на шега от миля разстояние.

Хората обичали Наглиса. Той им помагал да изкореняват гори, да правят къщи от грамадни дървета, да прехвърлят мостове над широки реки.

Вестта за Неринга стигнала и до Наглис. Повикал той хора на морския бряг, построил кораб и ето че Наглис доплавал до устието на Неман.

Слязъл той от кораба; в морето се вдигнали вълни, една вълна дотичала до Неринга и се ударила в коленете ѝ. Неринга също развълнувала водата и най-голямата вълна изпратила към Наглис. Вълната весело подскочила и обляла госта до пояс. Така те си прехвърляли вълни на няколко пъти. После Наглис изтеглил кораба на плитко място и бавно тръгнал към брега.

Отишъл Наглис при бащата на Неринга и рекъл:

— Аз съм ловецът Наглис. Дай ми дъщеря си за жена.

— Моята дъщеря ще се ожени само за онзи, който убие царя на морето и ветровете — деветоглавия змей — отвърнал бащата.

— Добре, аз ще убия деветоглавия.

— Как ще го убиеш? Той живее в морето и никога не се показва на брега. Никой не му знае името. Казват, че един стар вълшебник го знае, но той живее на една висока планина в гъста гора и до него не може да се стигне ни пеша, ни на кон.

— Аз ще узная името на деветоглавия! — казал Наглис, сбобувал се и тръгнал да търси стария вълшебник.

Вървял той много дни и ноци през гъсталаци и блата, през широки-широки реки. Глада си утолявал с лов на глигани и сърни, жаждата си утолявал с вода от ручейчетата, а си почивал под сянката на разлистените дървета.

Накрая Наглис стигнал до високата планина; тя била обрасла цялата с гъста гора, на върха ѝ се виел дим. Изкачил се той на тази планина и гледа — седи един старец край огъня, цял обрасъл с мъх като стар пън.

Наглис му рекъл:

— Аз съм ловецът Наглис. Открий ми името на царя на морето и ветровете, искам да го убия.

Старецът само помръднал посивелите си вежди, погледнал изпод тях и се усмихнал:

— Идваха и други храбреци като тебе, но тук си и останаха. Виж го ти, името да му кажа! — Вдигнал старецът мъхестия си пръст и посочил към един висок и як дъб: — Виждаш ли го? В хралупата на този дъб има една брадва. В брадвата е скрита мълния. Ако размахнеш брадвата три пъти над главата си, ще ти кажа името; не ти ли стигнат силите да я размахнеш, брадвата ще те убие.

Наглис се приближил до дъба, сграбчил брадвата, че като я размахал над главата си! Брадвата се тегли от ръцете му, иска да изскочи; мълнии от нея трещят. Но Наглис нищо не гледа, размахнал три пъти брадвата над главата си и с все сила я запратил в дъба. Блеснал огън, замирисало на сярa и дъбът се разсипал на прах.

— Е, момко — казал старецът, когато Наглис се върнал при него, — вземи брадвата! А името на царя на морето и ветровете е Галвирдас. Върви на морския бряг и го извикай три пъти.

Наглис метнал брадвата на рамо, благодарил на стареца и се отправил по обратния път — през гъсталаци и блата, през широки-широки реки.

Върнал се Наглис на морския бряг. Застанал на една дюна и викнал:

— Галвирдас, изплувай!

Развълнувало се морето, надигнал се вятър.

Извикал Наглис змея за втори път:

— Галвирдас, изплувай!

Още по-силно се развълнувало морето.

Наглис извикал за трети път:

— Галвирдас, изплувай!

Извил се вятър, чак до дълбините се развълнувало морето, чак до небето се надигнали водни урагани. Изплувал деветоглавият змей, обрасъл с тиня, покрит с раковини. Измъкнал се деветоглавият на брега, целият черен като нощта. От деветте му уста огън изригва, мълнии святкат. Измъкнал се и забоботил:

— Кой ме вика?

— Аз, ловецът Наглис! Дойде ти краят!

И Наглис ударил змея с брадвата. Блеснала мълния и трите глави на змея полетели във водата. Морето излязло от брега и дошло до коленете на Наглис.

Отново замахнал Наглис, ударил с брадвата и отсякъл още три глави на змея. Още по-силно се разбушувало морето и вълните облели Наглис до пояс. Те блъскали ловеца в гърдите, удряли го в краката, теглили го към морската дълбина, а вихрите дърпали брадвата от ръцете му.

Набрал сили Наглис, опрял здраво крака в брега, отдъхнал си малко, че като ударил змея за трети път. Блеснали мълнии из топора и полетели във водата останалите три глави на змея. Изведнъж бурята утихнала, успокоило се морето, заблестяло светло слънце.

Победил Наглис змея и щастлив се върнал при рибарите. Радостно срещнала Неринга своя годеник. А наскоро направили и сватбата и заживели щастливо Наглис, Неринга и рибарите.

Благодарни били хората на Неринга и Наглис и нарекли на името на Неринга тясната ивица земя, която тя насипала да ограда Куршяйския залив от Балтика, а на името на Наглис нарекли планината, която се издига близо до Паланга.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.